

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah.
-
Velja za vse leto... \$3.00
- Ima 10.000 naročnikov:-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
- in the United States:
-
Issued every day except
- Sundays and Holidays:-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT,

NO. 137. — ŠTEV. 137.

NEW YORK, THURSDAY, JUNE 12, 1913. — ČETRTEK, 12. JUNIJA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Šefket paša in Ibrahim bej sta postala žrtvi atentata.

ATENTATORJI SO SE PELJALI V AVTOMOBILU IN ODDALI
10 STRELOV. POL URE PO ATENTATU JE VELIKI VEZIR
UMRL. ZAČASNI VELIKI VEZIR JE POSTAL PRINC SAID
HALIM, MINISTER ZUNANJIH ZADEV.

ATENTATOR TOPAL TEVFİK.

NAPADALCI SO POBEGNILI S SILNO NAGLICO. PRIZADE-
VANJE STOTNIKA SREFA JE OSTALO BREZUSPEŠNO. —
LASTNIKA AVTOMOBILA SO PRIJELI. POLOŽAJ NA BAL-
KANU JE ŠE ZELO KRITIČEN.

Carigrad, Turčija, 11. junija. — Mahmud Šefket paša, turški veliki vezir in vojni minister, je postal danes žrtev atentata. Tudi njegov adjutant, poročnik Ibrahim bej, in začel gonjo proti svojemu dobrotniku Abdul Hamidu, katerega se mu je tudi posrečilo strmolagati v prestola. Kmalu po vzbruhu balkanske vojne je postal vojni minister. Usmrtili so ga najbrže prijatelj Nazim paše.

London, Anglija, 12. junija. — Ker je Rusija odsvetovala obnovitev balkanske vojne in ker je Francija odrekla vso finančno pomoč, so se sovražni duhovi nekoliko pomirili. Splošen položaj je pa še vedno skrajno kritičen. Vse je odvisno od Rusije in če se bo izkazala kot dobra razsodica, bo kriza že konec tega tedna.

V tem času je pridržal od nasprotne strani drug avtomobil, v katerem je sedelo deset mož, ki so vsi naenkrat sprožili samokrene. Veliki vezir je bil težko ranjen. Prenesi so ga nazaj v vojno ministrstvo, kjer je po preteku pol ure podlegel smrtnonevarki na Baježitovem trgu.

Tudi poročnika Ibrahim beja, ki je spremjal Šefket pašo, je za delo več krogelj. Umrl je uro pozneje.

Prijeli so nekega Topala Tevfika, ki je na sumu, da je eden izmed atentatorjev. Ko so ga stražniki preiskali, našli so pri njemu velik vojaški samokres in več nabojev.

Stotnik Sref, ki se je peljal z velikim vezirjem, je takole popisal celo tragedijo:

"Naš avtomobil je moral zaradi reparatur na cesti obstati na Baježitovem trgu. Zaslišal sem pok, misleč, da je počila pnevmatika. Naenkrat je padel Šefket paša naprej. Ko sem ga prijel in naslonil nazaj, sem videl, da mu je lila kri curkoma po obrazu.

Ker so sledili še drugi strelji, sem skočil iz voza in stekel za napadaleci. Posrečilo se mi je prijeti le enega, ker so drugi z bliskovo to naglico zginili z avtomobilom v daljavo."

Lastnika avtomobila so danes arretirali, in je deloma pripoznal svoje sodelovanje pri atentatu.

Mahmud Šefket paša je bil od 23. januarja turški veliki vezir. Iste dne je bil umorjen v Carigradu Nazim paša, poveljnik turške armade pred Čatalzadom. Šefket paša je bil čestega arabskega rodu in rojen v Bagdadu. Že ko deček je odšel v Carigrad, kjer je obiskoval vojaško šolo in že z 18. letom polzoli predpisani izpit. Ker mu je šel tedanjji sultán Abdul Hamid na roko, se mu ku.

Prah si in v prah se boj izpremenil.

Neki Adolph A. Thurman, ki je minuli ponedeljek umrl v Brooklynu, je testamentarno določil, da se njegovo truplo sežge v Fresh Pond krematoriju ter se prah hrani tam toliko časa, dokler bo umrla njegova žena ter bo sežgan na tudi njeno truplo. Nato naj se pepel obeh teles zmeša ter ga razprši v vse vetrove z enega mostova na East Riverju v New Yorku.

Krvavi boji.

Pri zavzetju mesta Zacatecas, Meksika, je padlo kakih 1000 mož na obeh straneh.

Mejico Ciudad, 11. junija. — Po več dni trajajočem, krvavem boju so zavzeli ustaši pod poveljstvom generala Natera mesto Zacatecas. Tako pravijo sem došla poročila. Izgube na obeh straneh so računa na 1000 mož. Vladar hoče sedaj prijeti z energično kampanjo proti ustašem na severu in jugu. Mesto Zacatecas je branil polkovnik Enrique Rivera, ki je imel na razpolago 1000 mož. General Natera pa je napadel mesto s 2000 možmi. Ponese se mu je pridružilo še kakih 2000 brezposelnih rudopkopov. Boj je trajal več dni ter se je končal z zmago ustašev. O usodi Rivera in njegove éete ni dosedaj níčesar znane.

Proti mestu Zaéatecas je odšel danes močna éeta z artiljerijo. Po velje imata, da takoj nastopi proti ustašem. Ker ima v tem trenutku vladar dosti denarja na razpolago, je mogoče, da se energično nastopi proti ustašem. Veliko razburjanje je vzbudilo poročilo, da so se uprle éete v Peralvillo barakah. Na lice mesta je bilo odpoklicanih 1000 mož zvezne armade.

Ipswich, Mass., 11. junija. — Policija jih dolži, da so oni ustrelili žensko tekmo nemirov v Ipswich, Mass.

New Orleans, La., 11. junija. — Danes so arretirali ter brez varščine pridržali v zaporu dva člana I. W. W. in ženo enega teh. Dolž je jih umora. Aretacije so posleden včerajšnjega spopada med stavkarji in stavkokazi, v katerih se je vmešala policija ter kar na slepo streljala v množico z revolverji. Vsled tega je bila ustreljena neprizadeta gledalka Nicoletta Paudelopolou. Ta umor hoče sedaj zvaliti na rame stavkarjev.

Aretirali so organizator Nathan Herrman, E. L. Pingree in njegova žena. Poleg tega je bilo arretiranih 16 žen in deklet radi upora in napada. T. J. Halliday, tajnik tekstilnega oddelka I. W. W., ki je bil prisel sem, da zavzame mestno za arretiranim organizatorjem, je bil takoj arterjan radi prestopstva zoper mestno ordinancem. Bil pa je kmalu izpuščen proti varščini \$100. Policia je bila pomnožena za 100 mož.

Proti upornim Morom.

Manila, Cuba, 11. junija. — Brigadni general Pershing, polveljnik okraja Mindanao, je odredil vse potrebno, da izvede končni udarec proti Morom, ki so sed po poveljstvu sultana iz Jolo zabilo kraljicadrali v Bagsag. Ker se pričakuje trdrovratna odpora, je bila določena močna éeta, da uzena ustaša.

Dijak umoril profesorja.

Dunaj, Avstrija, 11. junija. — Neki rusinski dijak, Zahailo, je umoril danes dr. Widkiewicz, poljskega profesorja na vseučilišču v Lvovu. Umoril ga je baje iz jeze radi poročila, katerega je profesor uložil glede njega. Dogodek bo imel politične posledice ter bo poostril nasprotje med Poljaki in Rusimi.

Psi so ga raztrgali na kosce.

Trouville, Francija, 11. junija. — Klub prepovedi governante stopil malo nečak grofa de Noailles danes v neko kótoico, v kateri je bilo dvajset divjih psov, pripravljenih za policijsko službo. Živali so skočile na dečka ter ga dobesedno raztrgale na kosce.

Situacija v Patersonu.

Dinamitardi na delu.

Zidovski in drugi trgovci prirede prihodnji ponedeljek dva velika zborovanja.

PRED SODIŠČEM.

Ostro se graja I. W. W., ker pridružuje \$10.000 nabranih za stavkarje v New Yorku.

Ker je položaj vsled dolge stavke svoltkalev neznosen, je sklenilo kakih 100 trgovcev v Patersonu da prirede prihodnji ponedeljek zvečer v orožarni veliko zborovanje. Narediti se hoče odločilne korake, da se vendar enkrat konča ta zmeda. Istočasno bodo tudi zborovali zidje v Auditorium-dvorani. Na tisoče svoltkalcev je vzbudilo pravljivo razmerje.

Sklicanje teh dveh zborovanj je pospešila eksplozija bombe pred stanovanjem nekega Tice Van Dine, na severni 14. cesti. Škoda je bila le naznatna. Van Dine ima tri sine svoltkalcev, ki se pa niso hoteli pridružiti stavkarjem. Prejeli so več pretilnih pisem, katerih pa niso upoštevali. Posledice je bila sedaj bomba. O storileh ni nikakega sleda.

Šestnajst stavkarskih pikev, med njimi ženske, je bilo danes, arretiranih ker so se zbirali pred tovarnami, da preprečijo delavljnim vrnitev na delo. Recorder Carroll jih je obsodil na \$5 globe za vsakega.

Mož neke žene, ki je zastonj prosil, naj se soprogo izpusti, si je izposodil denar, da je plačal kazen, ker ni hotel, da bi se žena ločila od malega deteta.

Pred sodnikom Klemert je stalo včeraj 150 stavkarjev, kateri dolž je nepostavljeno zborovanje. Vsi so izjavili, da so nedolžni. Razprava je določena na 23., 26. in 30. junija. Ker je le malo stavkarjev moglo položiti varščino, je morala velika večina nazaj v ječo.

Med stavkarji se veliko govorja o dejstvu, da voditelj I. W. W. nočejo izročiti stavkarskemu komiteju svote krog \$10.000, nabranega za stavkarje na zabavi v Madison Square Garden v New Yorku.

Patrik Quinlan je izjavil, da eksekutivni komitej še ni poravnal vseh računov ter da se čiste dobička ne more preje izročiti stavkarskemu odboru, predno niso plačani vsi računi. Ko bo vse poravnano, dobne eno tretino čistega dobička stavkujejo svoltkalci v New Yorku, dve tretini pa oni v Patersonu.

Španski ministri predsednik resigniral.

Madrid, Španija, 11. junija. — Ker je glasovanje v španskem seetu včeraj pokazalo razkol v liberalni stranki, je ministriki predsednik, Conde Alvaro de Romanes, izročil kralju Alfonzu svojo in demisijo celega kabineteta. Kralj je provizorično resigniral sprejel.

\$600,000 za godbo.

Saratoga, N. J., 11. junija. — Na letni konvenciji náčiteljev godbe države New York je naznamil urednik John C. Freund, da izdaja Združene države vsako leto za godbo \$600,000.000, toraj trikrat več kot za mornarico in vojaštvo. Za opere se naprime izda \$8,000.000, za različne koncerte \$30,000.000, za cerkveno glazbo \$55,000.000, za godbo v kinematografi \$30,000,000, za vojaške godbe \$35,000,000, za gospodne šole in učitelje \$175,000.00.

Sprejem.

Dr. Lauro Mueller, brazilijski zunanjji minister je prišel v Washington, kjer so ga z velikim slavnostmi sprejeli.

Boj proti prostituciji.

Na Nemškem hoče vlada zatreći trgovino z belimi sužnji. Žalostne razmere.

Berlin, Nemčija, 11. junija. — Že leta in leta je evela širok Nemčije obširna trgovina z dekleti, katere so nabirale razne tajne družbe, in jih pošiljale na vse strani sveta, ponavje pa preko Trsta v Afriko in Južno Ameriko.

Sedaj je stopila vlada v dogovor z vsemi želevnimi s tem, da je naprosila vodstvo istih, naj skrbni poživoj sprevidnik in drugi uslužnici na lovec deklet. Vsak sprevidnik ima popolno pravico arretirati osebo, ali poti počnejo trgovca z dekleti ter ga oddati na prvi pôlic. postajti pravie v roke.

Pred sodoščem.

Ostro se graja I. W. W., ker pridružuje \$10.000 nabranih za stavkarje v New Yorku.

Ker je položaj vsled dolge stavke svoltkalev neznosen, je sklenilo kakih 100 trgovcev v Patersonu da prirede prihodnji ponedeljek dva velika zborovanja.

Zidovski in drugi trgovci prirede prihodnji ponedeljek dva velika zborovanja.

Na Nemškem hoče vlada zatreći trgovino z belimi sužnji. Žalostne razmere.

Berlin, Nemčija, 11. junija. — Že leta in leta je evela širok Nemčije obširna trgovina z dekleti, katere so nabirale razne tajne družbe, in jih pošiljale na vse strani sveta, ponavje pa preko Trsta v Afriko in Južno Ameriko.

Sedaj je stopila vlada v dogovor z vsemi želevnimi s tem, da je naprosila vodstvo istih, naj skrbni poživoj sprevidnik in drugi uslužnici na lovec deklet. Vsak sprevidnik ima popolno pravico arretirati osebo, ali poti počnejo trgovca z dekleti ter ga oddati na prvi pôlic. postajti pravie v roke.

Pred sodoščem.

Ostro se graja I. W. W., ker pridružuje \$10.000 nabranih za stavkarje v New Yorku.

Ker je položaj vsled dolge stavke svoltkalev neznosen, je sklenilo kakih 100 trgovcev v Patersonu da prirede prihodnji ponedeljek dva velika zborovanja.

Zidovski in drugi trgovci prirede prihodnji ponedeljek dva velika zborovanja.

Na Nemškem hoče vlada zatreći trgovino z belimi sužnji. Žalostne razmere.

Berlin, Nemčija, 11. junija. — Že leta in leta je evela širok Nemčije obširna trgovina z dekleti, katere so nabirale razne tajne družbe, in jih pošiljale na vse strani sveta, ponavje pa preko Trsta v Afriko in Južno Ameriko.

Sedaj je stopila vlada v dogovor z vsemi želevnimi s tem, da je naprosila vodstvo istih, naj skrbni poživoj sprevidnik in drugi uslužnici na lovec deklet. Vsak sprevidnik ima popolno pravico arretirati osebo, ali poti počnejo trgovca z dekleti ter ga oddati na prvi pôlic. postajti pravie v roke.

Pred sodoščem.

Ostro se graja I. W. W., ker pridružuje \$10.000 nabranih za stavkarje v New Yorku.

Ker je položaj vsled dolge stavke svoltkalev neznosen, je sklenilo kakih 100 trgovcev v Patersonu da prirede prihodnji ponedeljek dva velika zborovanja.

Zidovski in drugi trgovci prirede prihodnji ponedeljek dva velika zborovanja.

Na Nemškem hoče vlada zatreći trgovino z belimi sužnji. Žalostne razmere.

Berlin, Nemčija, 11. junija. — Že leta in leta je evela širok Nemčije obširna trgovina z dekleti, katere so nabirale razne tajne družbe, in jih pošiljale na vse strani sveta, ponavje pa preko Trsta v Afriko in Južno Ameriko.

Sedaj je stopila vlada v dogovor z vsemi želevnimi s tem, da je naprosila

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canad..... \$3.00
pol leta..... 1.50
leto za mesto New York..... 4.00
pol leta za mesto New York..... 2.00
Evropo za vse leta..... 4.50
" " pol leta..... 2.50
" " četrletna..... 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvzemski nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
probijejo.

Denar naj se blagovoli pošljati po —
Money Order.

Pri spremembni kraju naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejme
bivališče naznani, da hitreje
najdemo naslovnika.

Dopisom in pošljitvijo naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Kake vrste vlada je to?

V Nemčiji posoja vlada far-
merjem denar po štiri odstotke
na leto in manj. Posojila izvršujejo
banke, finančni agenti, ki
zastopajo vlado.

V Franciji posoja vlada na
stotine milijonov farmerjem in
malim trgovcem in obrtnikom
potom imenovanim agentov, in
sicer po štiri odstotke in manj.

V Združenih državah pa poso-
ja vlada denar bankam ter jim
računa dva odstotka ali manj. In
banka upijejo na vse grlo: U-
mor! — Anarhija! ter pravijo,
da ne morejo plačevati vladu niti
dveh odstotkov.

V istem času pa pripoveduje-
jo farmerjem, da je smešno, ako
upajo dobiti potrebna posojila
za manj kot 8 odstotkov — in
povprečno posojo velja ameri-
škega farmerja več kot 8 odstot-
kov.

Nemčija ni republika. Njo vla-
da cesar in kralj — kateri stoji
zoper lepo pod vlastjo socijalnih
demokratov. In nemški farmer,
ki živi pod cesarjem, more dobiti
vladino posojilo po 4 odstotke.

Ameriški farmer, ki živi v re-
publiki, mora plačati 8 odstot-
kov, dočim pa posoja vlada ban-
kam denar po 2 odstotka.

Sedaj nastane vprašanje:

Ali vodijo vlado Združenih dr-
žav bankirji za bankirje ali pa
farmerji za farmerje, — in kate-
ra teh skupin je važnejša za na-
rodnino blagostanje — farmerji ali
bankirji?

Otvoritev panamskega prekopa.

Colonel Goethals je od vseh
mož najbolj upravičen govoriti o
panamskem prekopu inako pravi-
on, da bo prekop v polnem ob-
segu odprt dne 1. januarja 1915, mu
občinstvo prav lahko verja-
me. To je termin, ki je bil že
davno določen za otvoritev in
colonel Goethals ima navado, da se
drži določenega termina.

Izjava, da bo meseca oktobra
tega leta za poizkušnjo poslana
ladja skozi prekop, tudi odgovar-
ja določenemu terminu in veselo
je slišati, da se bo vodstvo tudi
v tem slučaju držalo določenega
termina. Ladja bo sicer majhna,
a izkazala bo praktično vrednost
prekopa in uspešnost dela.

Predlagalo se je, naj bi šla pr-
va ladja skozi prekop med 25. in
29. septembrom tega leta, ker je
v teh dneh Balboa ugledal oziroma
dosegel pacifiško obal pred
štirimi stoletji. Ta predlog bi bilo
odoberavati, ako bi bilo možno
in pametno, a čustveni momenti
se morajo v takih slučajih umak-
niti strokovni odločitvi inženir-
jev.

Tozadovna prva porotna raz-
prava se je vrnila že februarja le-
tos. Ker pa je pri tem dogodku
igrala ulogo glavne priče Ana
Plevanič, ki je bila takrat služ-
kinja pri Kočevarju, je obtože-
nec verjetnost te priče skušal
omanjati. Očital ji je, da ima manj
težje, ker jo je on ovadil oskrbi-
niku, da je krompir kradla, vsled
tega je oskrbnik spolil iz slu-
žbe. Nadalje, da je ta priča na-
sproti neki ženski reči, da bo
Butolo že pošteno pokopala, če
bo proti njemu pričala.

Slučaj Porter Charltona.

V sledi te obdolžitve glavne pri-
če se je moral razprava prelo-
žiti.

Tako je Rok Butola prišel to
pot že drugič pred porotnike.

Pohabljeni Plut je to pot še
slabeji, kakor je bil zadnjie. Zdravniška izvedenca dr. Vavpo-
tič in dr. Strašek sta po natanci
preiskavi dognala, da je leva
noga za 3 cm krajska, v sredini
pa je za 12 em razlike med zdro-
vno in bolno nogo. Hiranje je
trajno in se bo poslabšalo. Vzrok
je nastal pri zgoraj opisanem do-
godku, ko je Butola Pluta s čev-
ljivo suval v kolk, vsled česar se je
razili kri, nastalo vnetje je po-
vzročilo hromost in vsled dolgo-
trajnega počinka je otrplilo tudi
mišice.

Dokazovalo se je, da se Charl-
tona ne sme izročiti italijanskim
oblastim, ker je italijanska vla-
da ob več prilikah odklonila iz-
ročitev italijanske podanike, ki so
tu izvršili kako hudo delstvo, v
roke pravice Združenih držav.

Pomisli pa je treba, da zasedu-
jeo Italijane za zločine, iz-
vršene v tujih deželah, dočim za-
slueduje ameriška sodišča, le o-
ne, ki so izvršili hudo delstvo v

Združenih državah.

Naša izročilna pogodba z Ita-
lijijo je enostanska. To pa je kriv-
da državnega departmента, ki ni
ničesar storil, da bi se jo amendi-
ralo. Da se izenaci pogoje, je
treba nove pogodbe. Držati Por-
ter Charltona tu nekaznjenega
kot represalijo proti Italiji bi pa
na noben način ne izboljšalo di-
plomatične situacije. To bi se
reklo le dajati potuhu groznomu
zločinu.

Zaslišijo se tudi priče, ki potr-
jujejo, da je Plut bil preje zdrav
v nogah in da je kljub svoji kili
opravil svojo milinarsko službo,
česar sedaj ne more več.

To glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču, kako je Butola tepel,
suval in vlekel Pluta po dvori-
šču, kako je isti vpil na pomoč,
Butolu pa očital: Jezus, Marija,
kaj sem ti storil, ti neusmiljeni
ster šla služiti k okrajnemu sodni-
ku v Krškem, jezen pa je le Bu-
tolu na njo, ker se je ponujal,
ona ga pa ni marala, ker je im-
la že drugega.

Ta glavna priča izpove, da je
skozi okno videla ves prizor na
dvorišču,

Sedem krajev.

—
Črtica. Priredil G. P.
—

Dobro so uredili bogovi, da se značajno smejati tudi revni ljudje. Iz revne koče ne prihaja le jok in tuljenje, temveč tudi prirščen sneh. Celo to je resnica, da se reže večkrat smeje kadar bi se moral pravzaprav jokati.

Ta svet prav dobro poznam. Ona generacija, iz katere izhaja moj oče, je prebila največje stiske. V onem času je bil moj oče navaden dñmar v neki tovarni za stroje. On sam se ni hvalil z istimi časi, tudi drugi ne. In vendar je resno.

In tudi to je res, da se ne bom v celiem bodočem življenu nikdar več toliko smejal kot sem se v teh par letih moje mladosti.

In kako bi se mogel? Nimam več veselje, rudečelične matere, ki se je znala tako prirščen smejati, da so ji prisile v oči solze, da je pričela kašljati ter se skoro zdušila...

In tudi ona se ni nikdar tako smejala kot takrat, ko sva nekaj popoldne skupno iskala izgubljenih sedem krajev. Iskala sva in našla. Tri v predalčku šivalnega stroja, enega v omari... ostali pa so prišli težje na dan.

Prvi krajev je našla mati. Upala je najti še več v predalčku, ker je šivala za denar ter polagala prejte svoje tjakaj. Meni je bil predalček stroja neizčrpana zakladnica, v katero je bilo le treba poseči ter se je naslo vse, česar je počele sreči.

Torej je iskala moja dobra mati v predalčku ter brskala med gumbi, naprtniki, škarjami in šivankami. Naenkrat je rekla vsa začudena:

"Skrli se!"

"Kdo?"

"Krajevji", je rekla mati smehljaje.

Potegnila je predalček čisto ven.

"Pojni sem, sinko, in iščiva te poredne, poredne kajevec."

Počepnila je na tla ter postavila predalček tako kot da se je bala, da bi krajevki ne zleteli v zrak. Tudi prevrnila ga je tako pazno kot se lovi metulje s klobukom.

Ni bilo mogoče zadržati smerja.

"Tu so, tu notri so", se je smerjala ter dvignila predalček; "tudi je le eden, tu notri mora biti!"

Tudi jaz sem počepnil na tla ter gledal, če se ne sveti tu ali tam kak blesteti krajev. Nič in zopet nič. Sploh pa nisva dosti verovala, da je kaj notri.

Pogledala sva se drug drugega ter se pričela smerjati. Posegel sem po predalčku, ki je ležal z dnem zgoraj.

"Pst!" je vzkljiknila mati. "Sicer zleti se ven! Ti ne veš, kako hitra živalica je tak krajev! Hiti naprej, se vrni in kobil..."

In oba sva se pričela zopet smerjati. Dostikrat sva že slišala, kako hitro odleti krajev od človeka.

Ko sva se odpočila, sem zopet posegel z roko, da prevrnem predalček.

"Ah!" je nanovo zakričala mati, da sem se prestrašil. Odmaknil sem prste kot da sem se bil dotaknil vroče peči.

"Pazi, ti mali zapravlječek! Kako se mu mudi, da bi se ga iznenabil. Dokler je še tu spodaj, je naš. Naj le bo še nekaj časa tam. Vidiš, jaz hočem prati in za pranje je treba mila in za milo je treba najmanj sedem krajev, ker se ga ceneje ne dobi. Tri imam že, torej rabin še štiri in ti so tu, v tej majhni hišici. Tu stanuje denar, ki pa nima rad, da bi se ga motilo. Ako pa, se razjezi in odide ter ga ni nikdar več nazaj. Torej pazi! Denar je zelo natančen; treba je z njim zelo pazno ravnat. Dovrljivo. Tako je razdaljen kot kaka spodnica... Ali znaš kako vabilno pesmico? Z njo ga morda pričaši iz hišice!"

Kako sva se smerjala tekom tege ščetanja! Vabilna pesmica je bila zelo komična. Zapel sem prve vrstice ter obrnil nato predalček. Vsačkovrsta kramarija je bila notri, le denarja ne.

Mati je zastonj brskala po sari.

"Kako škoda!" je rekla. "Ako bi imeli mizo ter obrnili predalček manjo, bi bila dvojnost večja in denar bi se prikazal."

Zgrabil sem šaro ter jo zopet potisnil v predalček. Mati je medtem premisljevala. Belila si je

glavo, kedaj, kam in kakšen denar je bila položila, a ničesar se ni mogla domisliti.

Mene pa je mučila neka skrivnost.

"Ljuba mati, vem za prostor, ker je en krajev."

"Kje? Isčiva ga; da se ne raztopi kot sneg."

"V stekleni omari, v predalu je bil."

Vstala sva ter šla k stekleni omari, v kateri pa že davno ni bilo nobenega stekla, a krajev je bil tam, kjer sem rekel. Že tri dni nazaj sem ga hotel izmazniti od tam, a si nisem upal. Prav go tobo bi si kupil sladkorja, ako bi bil imel pogum ter ga vzel.

"No, štiri krajevje imamo že. Le, nekaj skrb, sinko, imava že več kot polovico. Le tri se rabiva. Ako sva našla te štiri v eni ura, bova ostale tri prav gotovo do južine. Potem lahko operem do večera potrebitno perilo. Histro, morda bo tudi v kakem drugem predalu kak skrit."

Seveda, če bi bil v vsakem predalu eden. Potem bi jih imeli mnogo. Kajti omara je moralna v svojih mlajših letih služiti na prostoru, kjer je bilo treba veliko skrbiti. Pri nas pa ni imela nositi velike teže.

Mati je držala pri vsakem predalu novo pridigo.

"Bogat predal je bil ta. Ta ni imel nikdar nič? V tem tudi ne bo nič, ker hrani našo revščino. In ti, ali hočeš kljubovati? Ako hočem imeti kedaj kaj od tebe, mi nikdar niscesar ne daš. Ta-le ima največ, glej", je rekla s smehom, ko je odpri zadnji predal, ki ni imel nobenega dela.

Obesila mi je predal krog vrata in z glasnim smerjanjem svetla sedla na tla.

"Le počakaj", je naenkrat rekla, "tako dobiva denar. Najdem ga v oblekah twojega očeta."

V zid so bili zabiti žebli in na teh so visele obleke. In čudo vseh čudov! Komaj je posegla mati v prvi žep, že ji je prišel v roko krajev.

Komaj je vrjela svojim očem.

"Imam ga!" je vzkljiknila. "Tu je! Toliko imamo sedaj že? Saj skoro ne bomo mogli več pošteti. Eden... Dva... Tri... Stiri... Pet... Pet! Le dva se rabiva. Kaj je to, dva krajevja nista nič! Kjer jih je pet, tam se najdeti še dva."

Z veliko unemo je prebrskala še ostale žepce in zastonj! Našla ni niti enega. Tudi najboljši dovtipni privabil nobenega od nikoder.

Od napora in dela sta goreli že dve veliki, rudeči roži na licu moje matre. Ni smela delati, ker takoj zbolela. Seveda, to je bilo izjemno delo. Iskanje denarja se ne more nikomur zabraniti.

Prišel in prešel je čas za južino. Tako bo večer. Oče rabi prihodnj dan sraje in te ni mogoče oprati. Navadna voda ne vzame olnatih peg iz nje.

Tedaj pa se je mati udarila na celo:

"Kako neumna sem! Lastnega žepa še nisem preiskala! Da mi kaj takega ne pade takoj v glavo!"

Posegla je v žep in prosim vas, res je našla v njem krajev, šesti.

Postajala je sva mrzlična. Rabila sva še enega.

"Pokaži tudi ti svoje žepce. Morda je tam kaj."

"Moje žepce?" Te sem lahko mirno preobrnal; v njih ni bilo ničesar.

Mračilo se je že in z nezdostnimi šestimi krajevci sva bila prav tako daleč kot da sva imela enega. Pri židu nismo imeli kredita in od sosedov, ki so bili prav tako revni kot mi, nismo mogli zahtevati krajevca.

Nisva mogla drugzega kot smerjati se iz polnega srca naši bedi. Tedaj pa je ustopal berač. S početim glasom je prosil milodara.

Moja mati je skoro omedela, tako se je moralna smerjati.

"Pustite, pustite, dobri mož", je rekla, "celo popoldne že isčem krajevca, da si kupim pol funta mila."

Berač, star mož s pobožnim obrazom, jo je začudeno pogledal.

"Krajev?" je vprašal.

"No seveda."

"Jaz vam ga dam."

"No, še tega še manjka! Mi ločimo od berača!"

"Je že dobro, hčerkica, meni ga manjka. Meni manjka le še lopata zemlje. Potem bo vse dobro."

Potisnil mi je v roko krajevter odkorakal počasnih korakov.

"Hvala Bogu", je vzkljiknila mati. "Sedaj pa tec..."

Obstala je za trenutek ter se

pričela nato prav prisreno smerjati.

"Ob pravem času imava denar skupaj, a prati ne morem danes več. Temno je, a v steklini ni nobenega petroleja."

Tako silno se je moralna smerjati, da ji je skoro zastala sapa. Britko, moreč dusezenje in ko sem se postavil k njegovim nogam, da jo podprem, ko je obrnila v roki skriti obraz proč od mene, tedaj je pritekel nekaj gorkega na mojo roko.

Kri je bila, njena draga, sveta kri. Kri moja matere, ki se je znala tako smerjati, kot se znajo le nekateri, celo med revnimi ljudi.

Vpliv filozofije.

Zamišljen je stopal po sobi.

Poznalo se mu je, da mora biti nervozan. Desneju mu je pohitvena vsakih deset sekund preko čela, preskočila meje, ki jih ni bilo in se nastanila za nekaj trenotkov na zrealno-bliščecem se temenu, kjer so divjale pred leti skribi in vsele urice velikomestnega življencev liki benečanske skirkice po Krasu in pokončavale one goste gozdove temnorjavskih krovov, tako, da niti pogozdovanje iz tovarne Ane Czillag ni moglo pohicati najmanjšo koreninice k novemu življenu.

Stopil je k pisalni mizi. Levica je začela brskati po aktih, zapisnikih, zakoniku. Lombrosiju in Mantegazzi, čemur so sledili kratki zapiski.

In zopet je stopal po sobi. Kaj bi tudi ne bil nervoz? Jutri, da nastopi prvi kot zagovornik pred porotniki. Mnogo zavisi od njegovega prvega nastopa, velikanski vpliv ima lahko njegov prvi uspešni zagovor. Ko mu vsaj državni pravnik ne bi preveč kvarebil njegovih smelih izvajanj, saj ima pri požigalih v znanih lunpih celo najsprednejši odvetnik težko stališče, tem težje pa odvetniški koncipijent, ki nastopa priča pred porotnikom.

Težko stališče! Kdo je zakril v prvi vrsti, da sta pogorela kmeti, tudi v senik. Najprej slaba vzgoja obtožencev; doma je vladala revščina, starši so bili veseli, da so jim pomagali pri domaćem delu, zato jih pa tudi niso posiljali v šolo. Vaski otroci so jih zasmehovali, ker so bili revni na telesu, zaničevali so jih, podili iz svoje in pri obtožencih se je prvič pojavil srd proti človeški družbi. Brez omike, brez prijateljev, telesno pokvarjeni, navezan sami nase, obožujajo edinega lažljitelja v onih obupnih urah, namesto alkohola, so prišli v službo k sirovemu kmetu. Delali so ka

te izborni milo, s katerim je pral črno barvo raz obraze požigalcov. Ako so bile Ciceronove besede res sam med, potem bi morale biti njegove besede najokusnejše velikonočne potice, ki jih je nudil občinstvu, porotnikom in obtožencem, ki so se kar čudili odprtih ust svoji nedolžnosti, posebno še, ko so slišali tupatam glasno ištenje v porotniških vrstah. "Sedaj Vam pa kličem", obrnil se je proti požigalcem, "da je Avstrija v času te križe prodala Bolgarski 500.000 Manlicherjev pušk in da je ista Avstrija v času, ko so avstrijski rezervisti morali v raztrganih hlačah in v razdrapanih in tenkih letnih oblekah okrog hoditi, prodala ruski vladni več tisoč domobranci hlač, da bi bilo torej lahko zgodilo, da bi moral slabo oblečeni avstrijski rezervisti streliati na ruske vojake, ki so bili oblečeni v neporabljene, dobre av-

porotni dvorani. Razna društva so se zglašila, da pridejo že dan prej v mesto. Kdo naj jih pozdravi? I seveda, doktor! Rad je sprejet to malo, saj si je sam priznal v veselih trenotkih, da mu mora tak pozdrav le koristiti, ljudje spoznavajo bodočega odvetnika, ljudje popisajo natanko njegove uspehe pred porotniki, njegove pozdrave svoje in naši somišljenciv in začrnilo, da se omajeta prej hrib in gora, kakor pa Vaša ljubezen do rodovih meščanskih bratov. S solzini očesom iskrene ljubezni do Vas Vam ponujam roko v prečenem pozdrav!"

Pozdravni govor ni ravno težka stvar! Dobro došli, zahvala, da so se udeležili v tako velikem, oziroma ogromnem številu, da so premagali vse težkoče, prehodili hribi in doline, nekaj običajnih fraz z zagotovilom, da niso fraze, par takih stavkov, kakor je na primer: Kri ni voda!, prošnja naj podpirajo mestno centralo v njene ljutem boju proti krutim sovražnikom, gromovit "Zivio!", presečno stiskanje rok — in pozdrav!

Obsojeni so požigalci na sedem, osem in devet let težje že, poostrene s postom in trdim ležiščem.

Popoldne. Polno ljudi je pričevalo na kolodvoru prihod vlasti. Živig, in prišel je. Izstopala so društva, požarnica, brambra iz K., pevsko društvo "Slavček", bralno društvo "Lipa", tamburaško društvo "Struna", sokolsko društvo itd. Poštili so se na peronu, govornik je stopil pred došle goste, pozdravil jih z navdušenimi besedami, obrnil se proti koncu še k občinstvu in rekel:

"Sedaj pa prosim, ne sodite jih prestrogo, da so prišli sem. Oni sami niso prišli radi, bodite uverjeni, da igrajo tu veliko uloge drugi vrzoki, drugi slučaji, proti katerim se človek ne more boriti. Zapusčenost, slaba vzgoja, zanikanje, slabvo ravnanje z njimi, srd proti sedaj obstoječemu državnemu redu, vino in žgane pičače, ki izpremeni najkrotkejšega jagnjeta v besengu, nicesar se zavedajočega volka, so jih prideljali na to mesto. Premislite njihov obupni položaj in recite svoj: 'Niso krivi'!"

Odhajajoči vlak je zaživil gal. Narodno slavlje je vkljub temu dobro uspelo.

In vzrok tej dvojni zmoti in tej raztresnosti govornika? Svoj čas je studiral en semester filozofijo.

Čudne kupčije.

Na nemškonacionalnem shodu v Jabloncu na Českem je govoril tudi poslan

Tedenska pisma.

Piše Mike Cegare.

Ekskjur. Tipkarja in tipke.
Osem zapovedi za dekleta.

Brooklyn, dne 12. junija 1913.
Mr. Editor: Čudno se mi zdi, da niste vrgli mojega sobotnega pisma v vaš besket, ker sem nadreč misket pri datumu. Ni pa bila ta napaka narejena navlašča. Poslušajte me: V soboto smo imeli v Rivičev preeci mizro vreme, pisalo se je po koledarju in praktiki 7. junija. Ker sem bil pa povabljen drug dan na slovenski piknik sem prenaredil v enem pismu datum za 3 dni naprej, misleč, da se bo v tem času vremie kaj spremeni v ogrelo. Znat se mora! In pomagaljo ker sem mesec junij v datumu za 3 dni naprej pomaknil. Upam, da mi ne boste steli v zlo tega misteka!

Kaj mislite? tekoči teden sem prejel iz Čikage ordere za 125 ducatov tipke iz raznovrstnega materiala. Ondote slovenske šlavavke se zelo zadovoljne ker sem jih zadnjič takoj po ceni ponudil tipke, ali začetne konec pri slavnih, kiže radi tega jih moram ustreči ker se mi smilijo njih nežni prstki, ko se morajo vse utrujene zvčer doma z njimi ukvarjati. Pa same Sikst Tinke so ondi baje! Fant pameten bodi. Sreča te čaka, zakon ti je dan; našel jo boš, če nisi zaspan! Pa kdo bo sploh maral za penzioniranega pečela kakor sem jaz; imam že nad 3 krije na hrbtu! Gleda pláče mi nič; samo da bo našim dekletom ustreženo. Aj beč ju, da bom dobil morda sedaj na polejje od onki kak lep pa nana slamenek, ker je tale župan cilinder za sedaj poleti prevroč. Jaz merim 7 in eno osmino inčev okoli čelade. Ako bom svojim kos timarecam dobro postregel, — me bo morda ta ali ona tudi povabila na vofeet ker vem, da večne samice in device ne bodo ostale do hladnega groba!! Sedaj sem zeli bizi, 13 tucatov šlavank sem že zlomil ker se nisem tipkarje privajen. Prste imam tudi že prevrtane od ubodljajev ker sem revček naprastnik izgubil. Ajdumker, bom pa začel sivati tipke z usnjatimi rokavicami, — po bo šlo. — Do jeseni bo že moja "tipk" mašina gotova, ki jih bo izdelovala po 10 due, na minuto; vse bi bilo O. K. samo glavnega kolečka ne spravim skupaj.

To so pa obljudljene vrstice za naša dekleta:

Osem zapovedi za dekleta.

Dekle, vsaka, naj še taka Bode brhka, ali ne; Če veseli je, al' plaka, Naj posluša zdajle me:

Če se hočeš kdaj možiti, Zapustiti samski stan; Teh zapovedi učiti Moraš se kar noč in dan.

Prvič: misli le na fanta, Ki slovenske je krvi; Če prav krevlja, ali "šanta", Pa velja za druge tri.

Ne oziraj na Angleža, Se Taljana, Nemačka. Pazi, da te tuja mreža Ne vlovi in spelje v kraj.

Le z rojakom svojim srečno Bodeš vživala ta stan; Tujeju pa ostala večno Bodeš sušnja noč in dan.

Drugič: se sprijazni s skledo, Lomeem, ponvo v kuhinji; Fantje naši radi jedo, Če kaj dobrega diši.

Dosti je nevest živelio Tudi naših že deklet; Ki celo ni razumelo Kave skuhat' in pregret'.

Če možek slab volje, Prijeti včasih bo domu;

Pa pripravi kar najbolje Jed domačo hitro mu.

Tretjič: zabiti šivanke Škarij, sukanca ne smeš. To velja za Micke, Anke Brez izjemne vse, — umeš?

Slaba res je taka Cila Ki lenari, rada spi; Mesto da bi pozasila Kar se skupaj ne drži.

Mož se krega, jadikuje. Gumb pri hlačah je odpal, Slednjič sam ga pritrjuje; Pa narobe ga je dal.

Kaj zapoved je četrti, Rada znala bi kaj ne? To zakona glavna trta Je pokornost možu le.

Mož je glava, korenina, Mož je hišni gospodar. Teh besedic iz spomina Ne izgubi nikendar.

Saj že v raju Bog določil Je postavo važno to. Ko je Evi priporočil: Možu naj podložna bo.

Peta evertka tega stana: Je zvestoba do moža; S srečo, blagrom vsa obdana, Če se jo gojiti zna.

Zalostno se čuje čita, V listih večkrat tu al' tam: "Žena ga je bila sita, Je zbežala z drugim stran."

"V liste dal jo bom nezvesto, Če me stane zadnji groš, Da bo znalo vso mesto Greho njenih polni koš."

Šestič si zapiši tole: Žena varčna, to je dar. Šteti vedno, ker tako le Bosta zadovoljen par.

Henrik Sienkiewicz toži zaradi kinematografske predstave

"Quo vadis".

Iz Krakova poročajo: Glede kinematografskih posnetkov Henrika Sienkiewicza romana "Quo vadis?", ki jih je izvršila družba "Cines", ki jo je finančira Banca Romana, piše "Kuryer Warszawski", da je tvrdka "Cines" prodala film v Ameriko za 70.000 frankov, v Nemčijo in Anglijo za pol milijona frankov, v Francijo za pol milijona frankov in v Avstro-Ogrsko za 300.000 frankov. Tvrdka "Cines" je to storila brez dovoljenja pisatelja Henrika Sienkiewicza, ki je napravil pogodbo za proizvajanje filmov samo s tvrdko D'Art v Parizu. Ko je bil Sienkiewicz v Nizzi, sta poskušala lastnika tvrdke "Cines", Blane in Tessini, dobiti od Sienkiewicza tozadnje dovoljenje, kar pa je pa je odklonil. Ker pa je tvrdka "Cines" navzicle temu spravila v promet film, je nastopila tvrdka D'Art skupno s pisateljem v Parizu in Rimu proti tvrdki "Cines" ter zahtevala ogromno odškodnino.

Cijankali in brizganje bacila kolere kot sredstvo zastupljenja.

Iz Frankobroda ob Meni se poroča, da je tamošnja policija prisla te dni na sled trikratnemu umoru in je morelca borilnega mojstra Karola Hopfa iz Frankobroda aretiral. Hopf je najprej hodil po raznih krajih inozemstvu, na kar je prišel vokolico Frankobroda, kjer je končal svoje potovanje kot borilni mojster. Tam se je oženil z neko žensko, katero je potem zavaroval za življenje pri neki tamošnji zavarovalnici. Zavaroval jo je s precej visoko vsto. Kamalu nato je njegova sopraga umrla. Zdelo se je sicer, da je zastrupljena, vendar se je cela zadeva nekako potlačila. Kamalu nato se je Hopf oženil z neko drugo žensko, katero je ravno tako zavaroval na življenje. Tudi ta sopraga je Hopfu kmalu po poroki umrla. Preteklo leto je spoznal Hopf neko gospodično Sievenkovo iz Draždan, katero je poročil. Tudi to je zavaroval na življenje z 80.000 K. Nenadoma pa je Hopfova žena zbolela. Odpeljati so jo morali v bolnišnico, kjer so spoznali na nji zuanjenja zastupljenja. Žena je izpovedala, da jo je zastupil njen mož. Uvedli so hinstro preiskavo pri kateri so našli množino cijankalija in arzenika in v nekem laboratoriju tudi bacile kolere in tifusa, ki bi po mnemu policije zadostovali, da bi nastala v celem Frankobrodu kolera. Hopf je izpovedal, da je rabil vse za svoje študije. Hopf je znan borilec in ima ime svetovnega mojstra borilev. Slednjič je vse tri svoje soproge zastupil, zato, da bi prišel v njegove roke denar za zavarovanje.

Če je koga ugriznila razsrjena žival,

se to ne sme vzeti za malenkostno reč. V slini razdraženje živali je strup, in če se ta strup zuciša s slovensko krvjo, so posledice hude.

Za smeh in kratek čas.

NAVIHANKA.

— "Dragi moj. Danes je ravno leto dni odkar sva poročena. Primereno bi bilo, da bi mi kupil k tej obletnici novo bleko."

Previdnost.

— "Kaj ne papa. Če bi se slučajno razporočila z nadporočnikom, da me boste vzeli zopet pod streho."

Oče zamišljen: "Da, — če bo budo deževalo."

Pred sodnikom.

"Vi se hočete ločiti od moža, zakaj pa?" — Žena: "Rada bi se zopet dobro omogožila!"

Čudno.

Oče: "Moj Lojzek je še v cvetju mladosti, pa je že tako zrel!"

Iz navade.

— "Artur! Ti me več ne ljubiš!"

— "Že neštetokrat sem ti že o prisegel in še vedno prisegam."

— "Nemogoče. Mož ne more nikakor ljubiti svoje žene ki ima že tako ponošeno oblike!"

Zmenodenost.

"G. profesor, pečenke vendar ne boste jedli s prsti?" — "Ah, upozrite, sem mislil, da jem solato."

Anica: "Gledam, če bom našla res demante v tvojih očeh, o katerih ti je včeraj g. profesor omenil."

PREVEČ HVALE.

Najemnik posredovalnice za ženitve: "Ta dama ni sicer bočata; je pa zato lepa vtika, pačne tna in pridna."

Kandidat: "O molitev o teh neprestanih nerensničnih litani-

Slov. samostojno podp. društvo
"EDINOST"

V LA SALLE, ILL.

Ustanovljeno 9. maja 1909. Inkorporirano dne 18. avgusta 1911

v državi Illinois.

Glavni odbor:

Predsednik: Ivan Novak, Box 173, La Salle, Ill.

Podpredsednik: Lazar Zevnik, 1037 2nd St., La Salle, Ill.

Tajnik: Fran Lepich, 1165 2nd St., La Salle, Ill.

Blaznik: Jos. Barbrych, 1226 1st St., La Salle, Ill.

Zastopnik: Matij Fr. Kobal, 1021 1st St., La Salle, Ill.

Zastopnik za Oglesi: Fran Jerina st., Box 88, Oglesby, Ill.

Bočni odbor:

Joe Nuk, Joe Fr. Griles, 1227 – 3rd St., La Salle, Ill.

Vinc. Klauske

Zastopnik: Janez Golobič, 203 Union St., La Salle, Ill.

Rednički sekretar: Vojko Vojko drugo nedeljo v mesecu ob eni ur

popoldan v dvorani sobrata Mat. Kompa.

Rojaki v La Salle in okolici so vijudno vabljeni k obilnemu pristopu.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMIZIC, Eveleth, Minn., Box 441.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomočni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1224 So. 15th St.
Blaagajnik: IVAN GOUCZE, Ely, Minn., Box 105.
Kupnik: ALOJS VIRANT, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VRHOVNI ZDRAVNICKI:

DR. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 280 No. Chicago St.

NADZORNICKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 588.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 118 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kan., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZINSKI, Burdine, Pa., Box 188.
FRANK GOUCZE, Chisholm, Minn., Box 718.
MARTIN KOCHEVAR, Pueblo, Colo., 1218 Eller Ave.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne posiljatve pa na glavnega blaagajnika, Jednote.

Društveno gledilo: "GLAS NARODA".

DOSEDJAJ PRIGLAŠENI DELEGATI ZA DEVETO GLAVNO ZBOROVANJE J. S. K. JEDNOTE.

Ime delegata: Društvo: Mesto in država:

Josip Spreitzer	1.	Ely, Minnesota.
Josip J. Peschell	1.	Ely, Minnesota.
John Merhar	2.	Ely, Minnesota.
Alojzij Pogorelec	2.	Ely, Minnesota.
John Vogrich	3.	La Sale, Ill.
Stefan Vozelj	4.	Bridgeville, Pa.
Anton Stefanic	5.	Tower, Minn.
Matija Simšič	6.	Lorain, Ohio.
John Henič	9.	Calumet, Mich.
Mihail Zunich	9.	Calumet, Mich.
John Gosenca	9.	Calumet, Mich.
Frank Zitnik	11.	Omaha, Nebraska.
Frank Krese	12.	Pittsburg, Pa.
John Arh	13.	Whitney, Pa.
Josip Tomšič	15.	Pueblo, Colo.
Frank Krizšnik	18.	Rock Springs, Wyo.
Josip Fischer	18.	Rock Springs, Wyo.
Frank Tauchar	19.	Lorain, Ohio.
Frank Justin	21.	Denver, Colo.
Frank Skrabec	22.	So. Chicago, Ill.
Anton Motz	22.	So. Chicago, Ill.
Josip Ansieh	25.	Eveleth, Minn.
Anton Fritz	26.	Pittsburg, Pa.
George Kotze	27.	Diamondville, Wyo.
Josip Pogorehar	28.	Diamondville, Wyo.
Martin Žibert	29.	Imperial, Pa.
Frank Hlačun	30.	Chisholm, Minn.
Alois Tolar	30.	Chisholm, Minn.
Frank Champa	31.	Braddock, Pa.
John Lamuth	31.	Braddock, Pa.
Jakob Petrich	31.	B. Diamond, Wash.
Mihail Bambič	32.	Unity Sta., Pa.
Alois Hrovat	33.	Unity Sta., Pa.
Gregor J. Porenta	35.	Dunlo, Pa.
Frank Shifrer	36.	Conemaugh, Pa.
John Rupnik	37.	Cleveland, Ohio.
Andrej Kovačič	37.	Cleveland, Ohio.
Mihail Rovanšek	37.	Cleveland, Ohio.
Ivan Avsec	38.	Pueblo, Colo.
Anton Grdin	39.	Roslyn, Wash.
Anton Oštr	40.	Claridge, Pa.
Peter Chulig	41.	E. Palestine, Ohio.
George Jandro	42.	Pueblo, Colo.
Anton Šemrov	44.	Berberton, Ohio.
Anton Jurjavčič	45.	Indianapolis, Ind.
John Strauss	47.	Aspen, Colo.
Alois Baland	49.	Kansas City, Kans.
John Hribenik	51.	Murray, Utah.
Frank Lovšin	52.	W. Mineral, Kans.
Josip Cvetkovič	53.	Little Falls, N. Y.
Math. Šibor	54.	Hibbing, Minn.
Frane Auguštin	55.	Lemont, Furnace, Pa.
Frank Per	57.	Export, Pa.
John Povša	58.	Bear Creek, Mont.
John Krumar	60.	Chisholm, Minn.
Josip Pavletič	61.	Reading, Pa.
Alois Sasić	66.	Joliet, Ill.
Martin Govednik	68.	Monroe, Pa.
Jernej Jaklevič	69.	Thomas, West Va.
Anton Kosiček	70.	Chicago, Ill.
Matija Mikanić	71.	Collinwood, Ohio.
Ignacij Golob	75.	Meadow Lands, Pa.
John Volkar	78.	Salida, Colo.
Matija Slapnik	82.	Sheboygan, Wis.
John Koprivšek	84.	Trinidad, Colo.
John Drobnič	85.	Aurora, Minn.
Frank Starich	87.	St. Louis, Mo.
Frank Krek	88.	Klein, Montana.
Matt Levstik	94.	Waukegan, Ill.
Robert Kunstell	94.	Butte, Montana.
Mihail Burgar	105.	McKinley, Minn.
Frank Barle	105.	
Josip Polanšek	105.	
Josip Kožan	105.	
Frank Hochevar	110.	

Vsa ostala društva, ki se niso poslala imen svojih delegatov, so prošena, da to takoj store.

GEO. L. BROZICH,
tajnik.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Zima meseca maja. Iz Rateč na Gorenjskem poročajo: V noči od 19. na 20. maja smo dobili novo zimo. Tudi naslednji dan je snežilo skoraj cel popoldan. Po dolini je zapadlo tri palece snega. Planine so bile zamecene do kolena. Živina, ki se je pasla v planini in

je zaostala, je žalostno mukala in lastniki so jo morali iskati ter s težavo gnati domov. — Dne 21. majnika smo imeli hudo slano in mraz, tako da so stojče vode za mrznile. Ker je sadno drevje v bojnem evtetju, so ljudje zjutraj kurili na vrtovih, da bi drevje obvarovali slane. K sreči je bilo

oblako, ko je solnce posijovalo v dolino. Ta slana ni škodovala

Zopet nešreča z možnarji. V Ljubljano so pripeljali 15letnega Petra Bidovea iz Zalogu pri Kraju, ki se je dne 26. maja pomešrečil v Goričah, ko so fantje streljali z možnarji ob prilikli škofovega sprejemanja. Obraz ima ves razgjan in ranjen, težko, da bo še kedaj videl. Tega so prepeljali v bolnišnico, drugega, ki pa je še bolj ponesrečen, so pustili doma in je malo upanja, da sploh ozdravi. — Kedaj spregleda oblast, da ljudstvo ni za to na svetu, da žrtvuje drago življenje čerkvenim paradam? Mlad fant ostane za vedno nemoznen za delo, nešrečen za vedno, odvisen od ljudske usmiljenosti in breme za občino in deželo.

Starci rokomavh' pod klučem. Oblastim dobro znani obiskovalci idiličnega Mestnega loga v Ljubljani Lovrencij Muha, ki ima za mesto prepovedan povrat, pa se semtretja le še včasih povrne nazaj, sicer se pa najraje zadružuje na Viču in na Glincah, kjer prazni s svojimi črnimi brati "šila", če imajo kaj okroglega v žepu, če pa ne, pa že gledejo, da si to na ta ali drug način preskrbe, samo da zadovolijo svoja nenasilna gbla. Tudi dne 25. maja ponoči je poskušal priki posestnici na Viču svojo srčo, ki mu je pa opotekla. Vtipotil se je v njeno stanovanje in v vlegel pod posteljo, čakajoč, kedaj bode zaspala, da bi pričel potem s svojim delom. Pričakanju je bil pa malo neroden in se je zadel ob posteljo, kar ga je posestnica začutila ter začela na ves glas kričati. To je pa Muha tako prestrašilo, da je skočil pokonei in ušel iz hiše, pri oknu. Na krik so priheli sosedje oboroženi z vilami, motikavimi, kolmi in drugo tako pripravili. No, pa Muha je bil srečno do takrat že ušel usodi in ne bi se mu zgodilo dobro, ako bi jim prišel v pest. Zavedvo so takoj javili policiji, ki je predzrnega potepuhal že drugi in izsledila in vtaknila v zapor.

Ali je to mogoče? Pred par dnevi sta se v Šiški gospodar in njegov hilapek nekaj sporekla, in sicer tako, da je prišlo do policijskega posredovanja. Zaradi česa je šlo, javnost ne bo zanimalo, pač pa je zanimivo nekaj drugega. Ko je prišel stražnik o zadevi po informacije, se niso nikakor mogli razumeti. Gospodar je poskušal slovensko, a ni šlo, pričel je nemško, pa je ravno tako ostalo brezuspešno. Stražnik namreč ni bil toliko zmožen teh jezikov, da bi zamogel z njima obravnavati nam takim početjem in v vsakem Slovenec se pojavi vspričo takega početja nehotne sovraštvo napram tako nizkemu sovražniku in mu ojači narodno zavednost in odpor proti takim barabskim sosedom.

Laški barbari napadli slovenske otroke in ženske. Kako daleč so prišli Laši v svojem sovraštvo napram svojim sosedom Slovencem in kako nizki im podli so ti ljudje v svojem sovraštvo, kaže dogodek, ki se je prišpel dne 24. maja v Trstu. Slovenski otroci nekaterih okoliških šol so priredili izlet v Postojno. To menuda ni nikaka politična provokacija. Vendar so Laši porabili to priliko, da ohlade svojo jezo in sovraštvo do Slovenec. Ko je šlo iz južnega haldovora po Miramarški cesti proti Barkovljankam kakih 150 otrok v spremstvu nekaj žensk pod vodstvom enega učitelja in barkovljanskega župnika mons. Kjuc a, je napadla te mirne otročice nenadoma iz zasebine druhal zmerjačev, razsajačev in barab. Začeli so ti najeti zlodjeji mirno slovensko družbo posovati, pljuvati nanjo, vplili in ji grozili s palicami. Otreoci in ženske so se silno prestrašili in težko je bilo jih obdržati v redu in skupaj. Ta druhal je spremjalna psovaje, zmerjaje in grozje slovenske otroke in ženske celih 20 minut in je samo čakala prilike, da udari po otrocih in ženskah. Da bi to početje označili tako, kot zasluzi, skoro nimamo besed. Podlods je to najnižje vrste in obenem strahopostnost, kajti če že hočejo biti Laši nasilni, naj se obrnejo na drugo adreso, pri miru pa naj puste otroke in ženske. Če bo tako postopanje za Laše imelo dobre posledice, dvojno. Vsak Slovenec se mora zgražati nam takim početjem in v vsakem Slovenec se pojavi vspričo takega početja nehotne sovraštvo napram tako nizkemu sovražniku in mu ojači narodno zavednost in odpor proti takim barabskim sosedom.

Laški atentat na Ciril-Metodovo šolo v Trstu. "Edinstvo" poroča: Dne 29. maja po popoldne je vol med potjo iz pašno domov usmrtil pastirja, 11letnega dečka Jakoba Fabiča iz Št. Vida pri Vipavi. Vol je dečka stiskal v zid na okzi poti in vsega presupal, da je revček nezavesten obležal. Ko so ga domov prenesli, je nekaj ur pozneje vsled smrtnih ran izdihnil. **Ogenj na Kodelovem.** Dne 24. maja ob počasi je dvojni strel z ljubljanskega Gradu spravil na noge ljubljanskega prebivalstva. Vnula se je lesena kantina "Na zeleni tratici" za prisilno delavno. Od plamena, ki je barako v pol ure upepel, je bilo razsvetljeno vse vzhodno nebo. Gostilnarko in lastnico kantine, Kričeve, so zaprli, ker je osumljena, da je zažgal sama. Izrazila se je baje pred dnevi, da je gre slabost gospodinske obrt, ker je gospodje ne plačujejo redno in da bi bilo najboljše, če bi vse pogorelo. Kričev je bila dolgo let gostilnarka pri "Cenkerju" v Gradišču.

Zmagá v Ložu. Dne 25. maja so se vršile volitve v gospodarski odsek mesta Loža. Klub silnemu pritisku in močni agitaciji od strani nasprotnke stranke so prodrali kandidature narodno-napredne stranke. Izvoljeni so: Franjo Lah, Matevž Pelan in Losip Lavrič, mizar, namestnikoma pa Iv. Kočevar 32 in Fran Juvančič.

Tako je tudi ta velevaržna korporacija ostala v naprednih rokah. **Šulferajn.** Ljubljanski "Slovenec" piše: Predzrnost nemškega šulferajna presegla letos že vse meje. Poročalo se nam je, da je pričel pošiljati šulferajn celo odločnim slovenskim županom preko za podporo in apelira na njih "narodno zavednost". Se

daj pa se nam poroča, da nemški šulferajn pošilja zadnje dni enake prošnje na našo narodno čutečo duhovščino. Poleg prilaga zbirko poahlvalnem pismem nemških duhovnikov. Ali vedo ti "duhovniki", da je šulferajn prijavil svoj pristop k društvu "Deutsche Jungmannschaft", ki sloni popolnoma na ateistični podlagi? V koš s temi prošnjami!

Hradeckega most v Ljubljani bodo morali podreti, ker so temelji preslabi. Napravili mu bodo nove oporne zidove in ga nazaj montirali.

Tračnica v tobačno tovarno. C. kr. železniško ministrstvo je sporazumno z notranjim ministrstvom z ozirom na državno-gospodarsko korist dovolilo, da napelej uprava tobačne režije od pregoju žuželnic v ljubljansko tobačno tovarno tračnici, ki je dne 27. maja poročnik deželnobrambovske ulanskega polka št. 5 in posestnik Gustav Seifert, star 38 let. Truplo so prepeljali na Dunaj.

Strah pred sinovo "smrto". David Leitner je koral pri 47. pešpolku v Mariboru. Truplo so prepeljali v Gradeč. — V Spielfeldu je umrl 27. maja poročnik deželnobrambovske ulanskega polka št. 5 in posestnik Gustav Seifert, star 38 let. Truplo so prepeljali na Dunaj.

Strah pred sinovo "smrto". David Leitner je koral pri 47. pešpolku v Mariboru. Te dni so vojaki slavili početek zadnjih stodni kar imajo služiti aktivno. Navada je, da dajo ob tej priliku tiskati "parte" "der letzte Hunderter". David je postal tak partite tudi svojemu očetu in se pod njim podpisal. Ko je oče dobil parte, je mislil, da je njegov sinček premulin. Vsa žalostna sta se napravila oče in mati takoj v Maribor. Med potjo sta se srečala Davidovo krstno botro, ki se je tudi napotila v žalni obleki na "pogreb". Kako veselo razčarani so bili "pogrebi", ko so v Mariboru našli v kasarni še živega sina. Pomoto so potem pravili s pijačo.

PRIMORSKO. Laški barbari napadli slovenske otroke in ženske. Kako daleč so prišli Laši v svojem sovraštvo, kaže dogodek, ki se je prišpel dne 24. maja v Trstu. Slovenski otroci nekaterih okoliških šol so priredili izlet v Postojno. To dnevi so vojaki slavili početek zadnjih stodni kar imajo služiti aktivno. Navada je, da dajo ob tej priliku tiskati "parte" "der letzte Hunderter". David je postal tak partite tudi svojemu očetu in se pod njim podpisal. Ko je oče dobil parte, je mislil, da je njegov sinček premulin. Vsa žalostna sta se napravila oče in mati takoj v Maribor. Med potjo sta se srečala Davidovo krstno botro, ki se je tudi napotila v žalni obleki na "pogreb". Kako veselo razčarani so bili "pogrebi", ko so v Mariboru našli v kasarni še živega sina. Pomoto so potem pravili s pijačo.

Kapitan Satan

ali...
Doživljaji Cirana de Bergerac.

Spiral Louis Gal et. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

(Dalej.)

In v to življenje, v divji vrtinec je zapeljal Cirano svojega mladega prijatelja.

Dočim je Savinian živel kot pesnik in filozof, je začel Roland uživati z dušo in telesom.

V kratkem času so ga ljudje imeli za pravega lahkoživeca. Zapravljal je denar, prirejal veselico za veselico, očaroval ženske in imel prednost pred drugimi možkimi.

Pijanosti je sledila utrujenost. Zaželet je samote, hotel se je spočit, ubegziti samemu sebi.

In zopet je bil Cirano edini, ki mu je dal dober svet. Bil je prijatelj markija Faventina, ki je imel na otoku Saint-Louis precej veliko posestvo. Njemu je pripovedoval o mladem grofu in mu ga je ob neki prilici tudi predstavil. V njegovi hiši je dobil Roland pribrezališče, kadarkoli je hotel.

Marki je imel edino hčerko, Žilberto po imenu, staro šele devetnajst let. Roland se je zanjubil vanjo in jo sklenil vzeti v zakon.

Ker so se takrat hčere brez dote preeje težko omožile, je sprejel marki Rolandovo ponudbo z velikim veseljem.

Tudi Žilberta je bila zadovoljna, ker ni do takrat še nikdar ljubila.

Leta 1653. je bil Roland srečen zaročene.

Žilberta je že dva meseca premišljivala, kako bode, ko bo postala grofica Lembrait. Vesela ni bila posebno, da še celo razdražila celo stvar, če bi ji ne bila toliko pri sreču očetova želja.

5.

Faventinova hiša je ležala sredi lepega vrta, ki je segal do Seine. Tam je bila terasa, odkoder je bil krasen razgled na reoso. Ta prostorje je Žilberta najbolj ljubila, tukaj je presnačila večji del dneva s svojo hišno in zunanjino Paketo.

Nekega jutra sta zopet obe sedeli na terasi, v seni mogočne platane. Govorili sta, in gotovo sta si imeli povedati veliko važnih stvari ker sta sklonili glavci čisto skupaj. Rahla rožasta barva na Žilbertinih liceh je postajala vedno temnejša.

— In to se že dolgo ponavlja, gospodična? — je vprašala Paketa.

— Že tri tedne.

— Res?

— Da, že tri tedne dobivam vsak dan na svojem balkonu Šopek in v šopku pesmico — — —

— Šopek se že lahko da, toda pesem! Naš pesnik jih gotovo nima toliko v zalogi.

— Zlobna si, Paketa?

— Ali dovolite, da bom radovedna?

— Zakaj?

— Ker Vas hočem nekaj vprašati.

— Denite roko na sree in povejte kaj mislite.

— Oh, Paketa, moja draga dekleca, zdi se mi, da sem malo neumna.

— Ljuba gospodična, to ni nikak odgovor.

— Toraj, naj bo: jezna sem bila na tega prednrega neznance.

— Gotovo — privi, a potem?

— Potem sem se privadila.

— To se pravi — — —?

— Da sedaj ne jezim več, ker sem mu takoreč sama prizvola, da nadaljuje s svojimi darovi.

— Ali ga res ne poznate?

— Prisegam ti, da ga ne poznam!

— In ne slutite ničesar?

— Ničesar.

— Kaj je bil gospod grof Lembrait, Vaš zaročene?

On? kaj ti v glavo ne pade! Vsak dan me vidi, vsak dan goveri z menoj. Njemu vendar ni treba pošiljati cvetja in verzov.

— Samo iz nežne uslužnosti.

— Ne!

— Mogoče Vas hoče skušati?

— Ni potreba, ker ve, da me bo dobil. Oče in jaz sva mu obljubila.

— No, potem ne bo iz tega ničesar.

— Ničesar: to se pravi: v enem mesecu se poročim in spomin na ta čudovit doživljaj mi bo lo ogrenil usodo.

— Ogrenil! Toraj ne ljubite grofa; ne ljubite ga in vendar ga boste vzel v zakon.

— Kaj mi preostaja? Ali čem nasprotovati?

— Če je tako, recite: ne! Jaz bi se ne pustila od nikogar siliti! — je zaklicala Paketa.

— Dobra dekleca, ti si prosta, — ji je odvrnila Žilberta resno, — tebi ne gre za plemstvo, za ugled-ele rodbine.

— Je že res, ampak —

— In tudi če bi se hotela ustavljati, bi me prisilil oče. Srečna si, Paketa, ti lahko ljubiš, toda jaz ne smem.

U vrtu sta zaslišali glasove; Žilberta je planila čisto zmesana pokonev. V istem hipu se je prikazal grof z markizo Faventin, Žilbertino materjo.

Ko je mlađa dekleca tako nanadoma zagledala ženina, ni mogla zatajiti vzklik presenečenja.

— Ali sem Vas prestrašil, gospodična?

— Samo presenetili ste me, — je odvrnila in se poskušala smehljati.

Roland je poljubil roko in se vse del poleg markize na kamenito klop.

Na materin miglaj se je tudi Žilberta vsebla k njemu. Zaledala se je v daljavo in začela sanjati. Roland jo je pazljivo motril.

— Žalostna ste, gospodična, kaj ne? — je reklo naposled. — Prosim povejte mi, kaj Vam leži na sreči.

— Nič, gospod grof, oprostite.

— Čudno, čudno, — je pripomnil sam pri sebi in stisnil obrvi.

Pogovor je začel zastajati. Grof je vzel iz žepa malo škatljico in jo ponudil nevesti.

— Gospodična, ker vem da se zanimate za umetnost, sem skoraj prepričan, da ne boste zavrnili tega daru, ki je delo znanega florentinskega zlatarja.

Začudeno ga je pogledala in preeje mrzlo rekla: — Res, zelo je dragoceno.

Markiza, ki se ni mogla več zatajevati, je nevoljno vzkliknila: — Žilberta, ali se ne zna drugače zahvaliti gospodu grofu?

— Pustite jo, gospa markiza, — se je vmesil Roland, — jaz ne potrebujem nikake hvale.

— Mati ima prav, gospod grof. Skoraj sem že pozabila kje da sem, zato mi pa lahko vrjamete, da me je Vaša usluha globočno ganila.

Žilberta je govorila resno, brez smehljaja.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Baker, 82 Cortland St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Krize, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brosch, Elly, Minn.

DIREKTORI:

Direktor obotij je jednega nas opnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih ljestov in od vseh samostojnih društev.

Za znamke, knjižnice in vse druge se obrnite na tajnik: Frank Krize, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarnne pošiljatve pošiljajte na ta naslov.

Narod ki se skrbi za svoje reve, nima prostora med civilizovanimi narodi. Clovec ki ne podpira narodnih stavov, ni vreden sin svojega naroda.

Spominjajte se ob vse prilikah Slovenskega Zavetišča.

— Mrzla kot mramor, — je pomislil Roland. — Kaj će me var?

Nastala je mačna tišina, katero je k sreči pretrgal prihod dveh oseb. Prišla sta marki in Savinian de Cirano.

Mlad plemeč se je damama tako globoko priklenil, da se je vihajočo pero njegovega klobuka zadelo skoraj tal.

— Ol, gospod Bergerac, — je vzkliknila markiza, — veseli me, da Vas zopet vidim. Že štirinajst dni Vas ni bilo pri nas: pa vendar nista bili bolni?

Savinian je začel pripovedovati o svojem zadnjem dvočaju in v pripovedovanje vpletal tako smešne stvari, da so se morali vse nehotne krohotati.

— Toda pustimo to, — je reklo slednjic, pomenimo se raje kaj o Vaših rodbinskih zadavah. In tudi Vi, Roland, mi imate marsikaj razočet.

— Samo par besed, toda v njih je zapadena vsa moja sreča: Gospodična Žilberta bo v teku enega meseca moja žena!

— Srečen človek! — je vzkliknil Savinian, ker veste že sedaj natančno za uro, ko se Vam bodo odprala vrata v paradiž.

Ko je pa pogledal v mrk Žilbertin obraz, je pomislil sam pri sebi: — O gorje, ta ljubi otrok se ne veseli posebno bodočega paradiža.

Vstal je in se poslovil.

— Ljubi Bergerac, saj boste vendar obedovali z menoj? — je rekla markiza.

— Žal, da ne, ljuba gospa.

— Tako hitro že greste?

— Čakajo me v Hotelu de Bourgogne.

— Stavim, da je to samo pretveza.

(Dalej pribodusno.)

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortland St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$1. Rojaki v Cleveland, O. dobé isto v podružnici Fr. Sakser 6104 St. Clair Ave., N. E.

Californijsko domače vino.

Cenjenim rojakom Slovens in Hrvatom priporočam najboljše domače Californijsko vino in tropinjevec (Grape Brandy) kakor Port in Sherry vino.

Belo vino po 50c. gal. z posodo vred.

Črno vino po 40c. gal. z posodo vred.

Port vino po 70c. gal. najmanj 10 gal. z posodo vred.

Sherry vino po 70c. gal. najmanj 10 gal. z posodo vred.

Tropinjevec po \$2.50 do \$3.00 z posodo vred.

Zgoraj omenjene cene za vino zastopajo za ne manj kot 21 al. Pri večjih narocilih n. pr. 50 barrelov dam popust, celi voz (Car Load) pa jeknični ceni po dogovoru.

Prosim gg. narocnike da priložijo pri narocilu denar, oziroma U. S. Money Order.

Postrežba točna.

Za obilo narocila se priporočam.

NICK RADOVICH,
WHOLESALE LIQUOR DEALER
594 Vermont St., San Francisco, Cal.

— Pozor slovenski farmerji!

Vsled občne zahteve, smo tudi letos naročili večje število

pravih domačih

— Kranjskih kos.

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose

so izdelane iz najboljšega jekla v znani tovarni na

Štajerskem. Iste se pritrdirjo na kosičke z rinkcami.

Cena 1 kose je \$1.10.

Kedor naroči 6 kos, jih dobi po \$1.00.

V zalogi imamo tudi klepalno orodje iz finega jekla;

cena garnituri je \$1.00.

Pristne "Bergamo" brusilne kamne po 30c. kos.

Pri naročitvi nam je naznaniti poleg poštnje postaje

tudi bližnjo železniško.

Naročilu priložiti je denar ali Postal Money Order.

Slovenic Publishing Co.

82 Cortland Street, New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

HARMONIKE